

Asia: VN/1247/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle luonnonsuojelulain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kemijoki Oy ("Yhtiö") lausuu Suomen suurimpana vesivoiman tuottajana luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle luonnonsuojelulain muuttamisesta ("HE-luonnos").

Yhtiö pitää kannatettavina HE-luonnoksen mukaisia luonnonsuojelulain (9/2023) muutoksia, joita ehdotetaan niiden muutosten kansalliseksi täytäntöönpanemiseksi, joita direktiivillä (EU) 2023/2413 (ns. RED III-direktiivi) tehtiin uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annettuun direktiiviin (EU) 2018/2001 (ns. RED II-direktiivi). Yhtiön näkemyksen mukaan kyseiset muutokset sujuvoittavat uusiutuvan energian tuotantolaitoksia koskevia lupaprosesseja.

HE-luonnoksen mukaisten säännösten käytännön soveltaminen edellyttää kussakin tapauksessa "uusiutuvan energian" määritelmän tulkintaa. Yhtiön näkemyksen mukaan luonnonsuojelulaissa tai sen esitöissä tulisi selvyyden vuoksi todeta tarkemmin, mitä ovat sellaiset uusiutuvan energian hankkeet ja tuotantolaitokset, joihin HE-luonnoksen mukaisia säännöksiä sovelletaan.

Eryteisesti Yhtiön näkemyksen mukaan tulisi selventää, että pumppuvoimalaitokset kuuluvat HE-luonnoksessa ehdotettujen säännösten soveltamisalaan. Niin kutsutun kansallisen etusijamenettelyn, eli ympäristönsuojelu- ja vesiasioiden käsittelystä aluehallintovirastossa annetun lain (898/2009) 2 a §:n mukaisen menettelyn osalta ympäristöministeriö on antanut ohjeistuksen 31.1.2023. Kyseinen ohjeistus "vihreän siirtymän hankkeiden lupahakemusten etusijan soveltamisesta aluehallintovirastoissa" on päivitetty 16.8.2023. Ohjeistuksessa todetaan nimenomaisesti, että pumppuvoimalaitokset katsotaan uusiutuvan energian määritelmään kuuluviksi vesivoimalaitoksiksi, ja että ne ovat siten oikeutettuja etusijaan.

Yhtiön näkemyksen mukaan olisikin tarkoituksenmukaisinta, että hallituksen esitykseen luonnonsuojelulain muuttamisesta lisättäisiin selvyyden vuoksi uusiutuvaa energiaa koskeva toteamus, joka olisi linjassa ympäristöministeriön kansallista etusijamenettelyä koskevan ohjeistuksen kanssa ja sisältäisi siten myös pumppuvoiman. Tämä olisi myös linjassa Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman kanssa, jonka mukaan hallitus edistää pumppuvoimahankkeiden toteutumista muun muassa sisällyttämällä ne luvituksen etusijaisuusmenettelyyn ja linjaamalla ne yleisen edun mukaisiksi.

Lisäksi Yhtiö huomauttaa, että RED III-direktiivin yhdenmukaisen toimeenpanon kannalta HE-luonnoksen mukaisen 70 §:n, joka sanamuodoltaan soveltuu uusiutuvan energian tuotantolaitoksen rakentamiseen ja toimintaan, tulisi vastata soveltamisalaltaan 39 §:n ja 83 §:n soveltamisalaa, joissa huomioidaan lisäksi tällaisten laitosten verkkoon liittäminen, asiaankuuluva verkko ja energiavarasto.

Markus Katara

Sakari Pyhäjärvi

Varatoimitusjohtaja Johtaja

Pyhäjärvi Jouko
Kemijoki Oy